Suomen Asianajajaliiton huomioita mahdollisista toimenpiteistä HE 69/2019:n muuttamiseksi PeVL 13/2019 johdosta

Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan PeVL 13/2019, että valiokunnan mielestä lakiesityksessä ehdotettu sääntely ei välttämättä turvaa asianajosalaisuutta asianmukaisesti ja riittävästi kaikissa tilanteissa. Päätöksenään perustuslakivaliokunta esittää, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä, 1. lakiehdotus kuitenkin vain, jos valiokunnan sen 6 §:stä tekemä valtiosääntöoikeudellinen huomautus (asianajosalaisuutta koskien) otetaan asianmukaisesti huomioon. Valiokunnan mielestä perustelluin sääntelymalli asianajosalaisuuden osalta olisi Finanssivalvonnasta annetun lain 25 §:n mukainen. Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan yleisesti, että asianajosalaisuuteen voidaan tarvittaessa erikseen säätää direktiivin edellyttämiä välttämättömiä poikkeuksia, joiden tulee olla EU:n sekundäärioikeuden etusijaan perustuvia välttämättömiä poikkeuksia ja joita on sovellettava EU-oikeuden asettamissa rajoissa suppeasti tulkittavina poikkeuksina.

Suomen Asianajajaliitto pitää parhaana vaihtoehtona, että esitetyn lain 6 §:ää muokataan perustuslakivaliokunnan esittämällä ensisijaisella tavalla Finanssivalvonnasta annetun lain 25 §:n mukaiseksi.

Suomen Asianajajaliiton käsitys on, että lakiesityksen taustalla oleva direktiivi ei edellytä mitään välttämättömiä poikkeuksia asianajosalaisuuteen. Päinvastoin direktiivi nimenomaisesti sallii jäsenvaltioiden kansallisiin lakeihin perustuvan ammattisalassapitovelvollisuuden säilyttämisen koskemattomana.

Suomen Asianajajaliitto ehdottaa harkittavaksi alla ehdotuksensa esitetyn lain 6 §:n muokkaamisesta perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitetyn perustelluimman mallin mukaisesti (lisäykset lain Finanssivalvonnasta 25 §:ään punaisella):

> 6 § Välittäjän vapautus tiedonantovelvollisuudesta
>
> Poiketen siitä, mitä ~~edellä~~ tässä laissa ja laissa verotusmenettelystä (1558/1995) säädetään, Verohallinnolla ei ole oikeutta saada asianajajista annetussa laissa (496/1958) tarkoitetulta asianajajalta tai hänen apulaiseltaan asianajajan asiakasta koskevia tietoja, asiakirjoja tai tallenteita eikä tarkastaa niitä eikä muultakaan henkilöltä oikeudenkäyntiasiamies- tai oikeudenkäyntiavustajatehtävien hoitamisen yhteydessä saatuja tietoja, asiakirjoja tai tallenteita eikä tarkastaa niitä. Oikeudenkäyntiasiamies- ja oikeudenkäyntiavustajatehtäviksi luetaan varsinaisten oikeudenkäyntiin liittyvien tehtävien lisäksi oikeudellinen neuvonta, joka koskee asiakkaan oikeudellista asemaa esitutkinnassa rikoksen johdosta tai asian muussa oikeudenkäyntiä edeltävässä käsittelyvaiheessa taikka oikeudenkäynnin käynnistämistä tai sen välttämistä. Asianajajaan, hänen apulaiseensa sekä edellä mainituilta osin muuhun oikeudenkäyntiasiamieheen ja oikeudenkäyntiavustajaan ei siten sovelleta tämän lain raportointivelvollisuuksia eikä lain verotusmenettelystä (1558/1995) 17 e §:ssä säädettyä tiedonantovelvollisuutta.

PL 194, FI-00101 Helsinki
PB 174, FI-00101 Helsingfors
Simonkatu 12 B, FI-00100 Helsinki
Simonsgatan 12 B, FI-00100 Helsingfors
puh. +358 (0)9 6866 120
info@asianajajaliitto.fi
info@advokatforbundet.fi
asianajajaliitto.fi
advokatbundet.fi

Edellä 1 momentissa tarkoitetun välittäjän on ilmoitettava ilman aiheetonta viivästystä saman järjestelyn toiselle muun kuin 1 momentin tarkoittamalle välittäjälle, tai jos tällaista toista välittäjää ei ole, asianomaiselle verovelvolliselle tätä koskevasta verotusmenettelystä annetun lain 17 e §:n mukaisesta tiedonantovelvollisuudesta tai mainitun lain 14 f §:n mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta.